MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

p Ciotkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNI 17 X, 1941
poranny

I

Dotyczące Polski

ANKARA po turecku, 15 X, g.19.15
Dowiadujemy się, że dwie dywizje polskie wyposażone ostatnio w broń amerykańską weszły do akcji na środkowym odcinku frontu. Dziwnym zrządzeniem losu ci jeńcy wojenni, którvch Rosjanie tak źle traktowali, walczą przeciw Niemcom jako sojusznicy Związku Sowietów, zaś decyzja natychmiastowego wysłania ich do akcji wskazuje, że sytuacja militarna Rosji Sowieckiej wcale nie jest pokrzepiająca. Wiadomość, że wojska polskie są teraz w akcji na froncie wschodnim stała się znaną z depeszy, wysłanej przez Prezydenta Polski do Pana Roosevelta w której Prezydent Polski dziękuje Rooseveltowi za dostawy broni dla Wojsk Polskich.

KAIR po polsku, 16 X, g. 17.50
Wiadomość o udziale polskich jednostek w obronie Tobruku wywołała powszechnie wielkie wrażenie, świadcząc, że Polacy nadal walczą na lądzie, morzu i w powietrzu.- /Następnie nadano polskie piosenki ludowe/

MOSKWA po polsku, 16 X, g.16.30
"Jak Naród Polski zwalczał okupantów niemieckich w latach 1914-18" /Treść identyczna z audycją z 14 X, g.16.30, podaną w komunikacie popołudniowym z dnia 15 X/

II

Sprawy światowe

NEW YORK, NBC po angielsku, 16 X, g.16.00
Rząd Konoye podał się do dymisji.- Niemcy gromadzą wojska w Norwegji wzdłuż północnej i południowo-zachodniej granicy Szwecji.

BOSTON po angielsku, 16 X, g.21.00
Ambasada amerykańska i wogóle korpus dyplomatyczny opuściły Moskwę.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 16 X, g.20.55
Komunikat specjalny : dziś o godzinie 1.30 popoł. po złamaniu resztek oporu 4 t. armja rumuńska wkroczyła do Odessy.
15 X, g.19.00 - Największy dziennik turecki Cumhuriyet zamieszcza dziś artykuł pt. "Jesteśmy europejczykami", wykazujący jak Kemal Attaturk przekształcił Turcję z państwa wschodniego na europejskie. Turcja będzie kontynuować tradycję europejską. Wolność i niezawisłość Turcji, kończy dziennik, może być zapewniona tylko w ramach nowego ładu europejskiego

III

Ogólne

BUDAPESZT po węgiersku, 15 X, g.20.40
Korespondent berliński dziennika Pest donosi, iż według wiadomości podanych przez BBZ w Zadniestrzańskim okręgu Ukrainy, którego głównym miastem jest Tyraspol, Rumuni mianowali komisarza i otworzyli szkoły rumuńskie. Ponadto Rumuni otworzyli bibljoteki w Tyraspolu i Bałcie. Zamierzone jest otwarcie w Tyraspolu rumuńskiego Instytutu Zadniestrzańskiego. Korespondent Pest donosi, że ta wiadomość wywołała wielkie zaiteresowanie, gdyż zarządzenia rumuńskie na byłych terytorjach Ukrainy nietylko

wytwarzają wrażenie, że terytorja te mają być wcielone do Rumunii, lecz i rzucają światło na zagadnienia południowych terytorjów Sowietów. Jednakże miarodajne czynniki na Wilhelmstrasse odrzucają myśl takiej enterpretacji doniesienia BBZ i oświadczają, że zarządzenia te muszą być uważane za tymczasowe i bez żadnego wpływu na przyszłość polityczną tego okręgu. Na Wilhelmstrasse podkreślono, że wszelkie problemy terytorjalne są wciąż jeszcze zupełnie nierozwiązane.

BOEHMEN po czesku, 15 X, g.17.00
NYT wywodzi, że klęska Rosji wpłynęłaby zarówno na charakter jak i czas trwania wojny. Żydowskie otoczenie Roosevelta przewidując możliwość końca bolszewizmu rozmyśla nad nowym szwindlem, który ma nazywać się "rząd narodowy". Na jego czele ma stanąć Kiereński. Żydokracja zawsze posługiwała się dla swych celów masonami i wynikiem ich machinacji były Wersal, sankcje przeciw Mussoliniemu, rewolucja hiszpańska, jak również wojna przeciw Hitlerowi. Masaryk, będąc w 1917 r w Rosji był w stałym kontakcie z tymi czynnikami. Musimy pilnie śledzić ich poczynania. Zbrodnie masonów były długi czas naszymi.

PRAGA po czesku, 15 X, g. 18.50
Na pogrzebie Laznovskyego przemawiał Emanuel Moravec, który podkreślił, że musimy połączyć wszystkie nasze siły, by ocalić to, co jeszcze można ocalić i dla dokonania rozrachunków z elementami przestępczymi, jakie są wciąż wśród nas. Niedocenialiśmy Benesza i jego kliki przestępców w Londynie, którzy podżegali nasz naród do tego ohydnego czynu.

FRIESLAND po angielsku,
15 X, g.18.30 - W Berlinie mało poświęcono uwagi temu, że angielskie audycje radiowe informacyjne przerywane były opozycyjnymi uwagami nieznanej stacji. Według miarodajnych oświadczeń Wilhelmstrasse uwagi te nie były nadawane przez żadną ze stacyj kontrolowanych przez Niemcy, o czem BBC łatwo mogła się przekonać przy użyciu aparatów kierunkowych.
15 X, g. 10.30 - Według oficjalnej statystyki sowieckiej produkcja węgla twardego w Donbasie wzrosła ostatnio do 78 miljonów tonn, lignitu w zagłębiu Moskiewskim do 9 miljonów tonn, w zagłębiu Uralskim do 8 miljonów tonn, a zatem Donbas dostarcza 2/3 całej produkcji Sowierów/sic/. W Donbasie znajduje się jedna trzecia sowieckiego ciężkiego przemysłu. W r. 1937 produkcja surówki wynosiła 6 miljonów tonn na 14½ miljona całości produkcji, zaś produkcja stali 6 miljonów na 17½ miljona. W Donbasie leżą jedyne w Sowietach kopalnie rtęci, wreszcie jest to [illegible] trzecie z rzędu, po Moskwie i Leningradzie, centrum produkcji zbrojeniowej.

HILVERSUM po holendersku
15 X, g.11.45 - Koła dobrze poinformowane Sztokholmu stwierdzają, że nie ma słowa prawdy w wiadomości o wylądowaniu brytyjskiego korpusu ekspedycyjnego w Archangielsku. W najlepszym razie mogło tam przybyć trochę techników dla nadzoru nad wyładowywaniem materjałów wojennych.
16 X, g.16.15 - Robotnicy francuscy pracujący w Niemczech posłali jak dotąd, do swych domów 150 miljonów franków.

STAVANGER po norwesku
15 X, g.6.45 - donoszą z Helsinek, że Rosjanie gorączkowo ściągają na front rezerwy, lecz jest wątpliwym, czy przybędą one na czas. Niemcy najwidoczniej nie przewidują długiego oblężenia stolicy Rosji. Większość dyplomatów zagranicznych udała się do miasta Gorkij.
15 X, g.11.15 - W Palestynie podczas walk między partyzantami arabskimi, a policją angielską zabity został inspektor angielski.

ZEESEN po niemiecku, 15 X, g.5.00
Francuskie koła katolickie wdzięczne są władzom niemieckim za zwolnienie syna generała de Castelnau, prezesa francuskiej Ligi Katolickiej.

BELGRAD po ukraińsku, 16 X, g.10.15
Radio moskiewskie doniosło, iż sowiecka młodzież komunistyczna stworzyła wspólny front antyfaszystowski z młodzieżą Anglji i Ameryki.

Nic w tym dziwnego, gdyż Stalin zaprzedał Sowiety plutokracji anglo-saskiej i młodzież komunistyczna musi dziś walczyć w obronie interesów tej plutokracji i międzynarodowego żydostwa. Natomiast młodzież ukraińska łączy się z młodzieżą nar.-socjalistyczną, ożywioną wspaniałym duchem w walce o lepszą przyszłość świata i warstw pracujących . Zadaniem naszym jest zgniecenie żydo-masonów i wyzwolenie wszystkich narodów europejskich.

Anglja powiększy wkrótce swą kolekcję wygnanych królów i rządów, siedzących w Londynie na łaskawym chlebie - o rząd bolszewicki. Niebawem znajdzie się w Londynie i czerwona gwiazda.

"ZA ROSJE" po rosyjsku, 16 X, g.9.30

Coraz więcej nadchodzi wiadomości o niepokojach na terenie Sowietów. Wzywamy do rewolucji powszechnej w celu obalenia rządów Stalina, zniszczenia niewoli, narzucanej przez partję komunistyczną, zlikwidowania kołchozów i stachanowszczyzny. Naczelne Dowództwo rewolucji jest nowym rządem rosyjskim. Gdy tylko rewolucja dostatecznie się rozwinie, nowy rząd rozpocznie rokowania z Niemcami o zawieszenie broni i warunki pokoju.

RZYM po włosku

15 X, g.16.00 - Papież mianował kardynała Canali Wielkim Penitencjarjuszem.

15 X, g.19.00 - Donoszą z Sofji, że naczelny prokurator trybunału wojennego w Sofji zażądał kary śmierci dla dwóch Francuzów, pięciu Żydów i jednego Bułgara, organizatorów centrum szpiegostwa na rzecz Anglji. W przyszłym tygodniu rozpocznie się proces 35 osób, w tem 4 cudzoziemców, oskarżonych o knucie spisku przeciw niepodległości Bułgarji oraz o szpiegostwo i sabotaż.

MOSKWA po polsku , 16 X, g.13.30

Komunikat SBI.- Propaganda niemiecka niedawno oświadczyła w audycji ukraińskiej, że Ameryka nie może pomóc Sowietom, gdyż ma za mało stali i surowców, potrzebnych w przemyśle wojennym. Każde dziecko wie, że Ameryka jest najbogatszym w surowce krajem.

Artykuł wstępny Prawdy:"ofenzywa wroga trwa, wszystkie siły na front".Ofenzywa niemiecka nie słabnie, lecz pociąga za sobą olbrzymie straty dla wroga. Pola walki są usiane trupami niemieckimi. Wskutek jednak przewagi liczbnej wojsk niemieckich i sprzętu, wojska nasze musiały się cofać i wróg zbliżył się do Moskwy. Sytuacja jest bardzo groźna. Wróg stara się nas przerazić, lecz bez skutku. Społeczeństwo sowieckie jest zjednoczone i zdecydowane walczyć do ostatniej kropli krwi ze znienawidzonym wrogiem w obronie ojczyzny, naszych dzieci i przyszłości. Mieszkańcy Moskwy bohatersko bronić będą miasta, jak broni się Leningrad i Odessa.

Narody Związku Sowieckiego nie są w swej walce osamotnione. Popierają je tak potężne narody jak Anglicy i Amerykanie. W końcu 1919 wróg zagarnął olbrzymie połacie naszego kraju; zajął Kijów, Woroneż, Charków i Rostów. Zagrażał Moskwie i Leningradowi. Coprawda nie był wówczas tak silny i tak potężnie uzbrojony jak dziś. Lecz i my dziś jesteśmy potężniejsi. Jak wówczas narody Związku Sowieckiego obroniły się przed Niemcami i białymi generałami, tak dziś obronimy się przed bandami faszystów.

MOSKWA po rosyjsku

16 X, g.11.15 - Artykuł wstępny Prawdy /Jak Moskwa po polsku/

15 X, g.6.00 - Prawda:armje Hitlera ponoszą olbrzymie straty, lecz nasza armja również ma straty poważne. Mamy dość rezerw, by je zastąpić, lecz szeregi armji czerwonej muszą być wciąż wzmacniane przez świeże siły. Dlatego też powszechne przysposobienie wojskowe obywateli sowieckich wprowadzone przez Ludowy Komitet Obrony ma niezmiernie doniosłe znaczenie.

15 X, g.11.00 - Ujęty szpieg niemiecki Czerwiakow zeznał, że Niemcy aresztowali go w lipcu i wysłali na specjalny kurs szpiegowski, który trwał 25 dni. Kierowali kursem były kułak i oficer niemiecki. Następnie Czerwiakowa wysłali na front, skąd przedostał się na stronę rosyjską, udając uchodźcę. Polecono mu dawanie sygnałów samolotom niemieckim i wywoływanie paniki przez puszczanie fałszywych pogłosek i akty terroru. Czerwiakow trzykrotnie dawał sygnały , oraz rzucił granat ręczny do domu prywatnego, zabijając kilka osób. Wzywamy ludność do czujności.

Uwaga: audycja, bardzo chwilami niewyraźna, zawierała wzmiankę iż ojciec Czerwiakowa miał niemiły zatarg z władzami sowieckimi, poczem syn jego udał się zagranicę.Wzmianka może być znamienna, gdyż istniał Czerwiakow,

który był prezesem CKW Białoruskiej SRR podczas czystki w 1937 i jednym z prezesów CKW ZSRR. Popełnił on samobójstwo, o którem ogłoszono, że było spowodowane względami rodzinnymi.

15 X. g.3.00 - Trust naftowy imienia Mołotowa zakończył plan 3-go kwartału na trzy tygodnie przed terminem. Od początku 1941 uruchomiono 50 nowych szybów.

15 X, g.14.05 - Operacje wojenne na drogach do Moskwy przybierają olbrzymie rozmiary. Z obu stron bez przerwy rzucane są posiłki. Niemcy bombardują wiodące na front linje kolejowe i 12 bm. zdołali w szeregu miejsc uszkodzić tory. Nasi kolejarze mimo nalotów bohatersko pracowali nad naprawą torów.

15 X, g.17.15 - Żołnierze armji czerwonej! Ojczyzna wymaga, byście mocno dzierżyli broń w dłoni. Z bronią w ręku jesteście groźbą dla wroga, możecie bronić siebie i ojczyzny. Musicie pamiętać, że żołnierz nie rozstaje się z bronią. Jest to sprawa jego honoru. Żołnierze i jednostki, które porzucają broń są bez godności.

15 X, g.10.00 - Wiadomości nadchodzące do New Yorku z Hiszpanji wskazują na pogarszanie się sytuacji żywnościowej i wzrost oporu ludu wobec zdradzieckiej polityki kół rządowych. Miały miejsce liczne demonstracje głodowe i akty sabotażu.

ANKARA po turecku, 15 X, g.19.15

Krążą pogłoski o możliwości zawieszenia broni między Niemcami a Rosją. Naszym zdaniem wszystko jest możliwe w stosunkach niemiecko-rosyjskich, o czem świadczy ich przebieg dotychczasowy. Sądzimy jednak, że zawieszenie broni jest zupełnie nieprawdopodobne, jeżeli nie wykluczone. Może w związku z tymi pogłoskami radio sowieckie ogłosiło wczoraj po francusku, iż "w Rosji niema Petainów i Darlanów".

ROZGŁOŚNIE AMERYKAŃSKIE

Depesze

W Tokio ogłoszono oficjalnie o ewakuacji z Moskwy ambasady japońskiej i obywateli japońskich.- Harriman odleciał z Londynu do Stanów. W Bośni zarządzono konfiskatę wszystkich odbiorników radiowych.- Petain zarządził, by wobec braku metali ,użyto na stop mniej cenne pomniki. W Brukseli skazano Belga za zabicie niemieckiego żołnierza, a podobny wyrok zapadł w Holandji. - Z Moskwy donoszą, że mróz pomaga Niemcom, gdyż drogi i pola stwardniały.

Korespondenci

H.Fallery, New York. Przed chwilą przybyłem tutaj z Berlina. Naloty RAF były bardzo skuteczne w takich miastach jak Berlin, Kiel Hamburg, Kolonja i Mannheim, zwłaszcza Mannheim. Władze niemieckie odradziły mi wyjazdu do Kilonji, gdzie szkody są szczególnie wielkie. W Berlinie największe szkody są te jakie wyrządzono w miejskich zakładach przemysłowych i linjach kolejowych. Hitlerowcy nadal wierzą w zwycięstwo, natomiast lud niemiecki coraz bardziej wątpi. Wielkie straty w Rosji wywierają oczywiście zrozumiały wpływ. Coraz więcej kobiet widzi się w żałobie i coraz więcej nekrologów, w który coraz rzadziej spotyka się zwrot"zmarł za Fuhrera i ojczyznę". Kampanja rosyjska wzmogła rywalizację między armją i partją. Wojsko uważa, że potem czego dokonało, powinno mieć więcej wpływu na rządy. R.G. Swing, Boston. Moskwa podkreśla straty niemieckie, lecz nie może donieść o zatrzymaniu wroga. Niemcy zbliżają się do Rostowa, końcowego punktu rurociągu naftowego; zajęcie Rostowa bardzo by się odbiło na zaopatrywaniu wojsk rosyjskich w benzynę. Rosjanie oczekują każdej chwili ataku na Charków. A.Dreyer, Berlin. Dziś wydano nowe karty odzieżowe, obowiązujące na 16 miesięcy i zawierające 120 punktów, zamiast poprzednich 150. Prasa tłumaczy redukcję rosnącymi potrzebami wojska. Niemcy zapowiadają, iż w okresie grudzień - luty bluff o inwazji stanie się rzeczywistością. V.Hurd, Boston. Internowany we Włoszech wraz z posłem Campbellem D.Edge po powrocie do Londynu powiedział, iż przed jego wyjazdem z Włoch pewien generał włoski oświadczył mu, że Włosi marzą, by Anglicy dokonali inwazji ich kraju, gdyż tylko w ten sposób będą mogli się pozbyć panowania Niemców.

IV

Z ostatniej chwili

R.Broke, Ankara . Rząd turecki ma przystąpić do rokowań o traktat handlowy z Węgrami, oraz z rządem Vichy. Potencjał wojenny Imperjum Brytyjskiego na Bliskim Wschodzie został ogromnie zwiększony. Lada chwila należy oczekiwać ofenzywy w Cyrenaice. Generał Wavell przygotowuje się do obrony Kaukazu. W kołach tureckich podkreślają, że Rostów, leżący na szlaku, wiodącym do nafty kaukaskiej jest ważniejszy niż Odessa i Moskwa. / 17 X, g.1.00/

M. Agronsky, Ankara. Turcja zaniepokoja jest wytwarzającą się sytuacją na wschodzie, gdyż czuje się bezpośrednio zagrożona.